

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Навчально-науковий інститут української
філології та журналістики
Кафедра історії української літератури та компаративістики

**Силабус навчальної дисципліни
«Огієнкознавчі студії»**

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Огієнкознавчі студії Мова викладання – українська
Викладачі	Щегельський Валерій Васильович, кандидат філологічних наук, старший викладач
Профайл викладачів	https://ukrlit.kpnu.edu.ua/shchehelskyi-valerii-vasylovych/
E-mail	shchehelskyi.valerii@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=8345
Консультації	Консультації проводяться щочетверга, впродовж семестру з 14.00; групові або одноосібні. Місце проведення консультацій – 402 аудиторія (центральний корпус) / платформа MOODLE.

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Огієнкознавчі студії» належить до вибіркового освітнього компоненту.

3. Мета і завдання курсу

Мета навчальної дисципліни передбачає вивчення теоретичних положень наукової, редакторсько-видавничої спадщини Івана Огієнка і визначення місця доробку вченого в українській науковій практиці минулого й сьогодення.

Загальні компетентності:

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність бути критичним і самокритичним.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу.

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Здатність до міжособистісної взаємодії.

Здатність працювати в команді та автономно.

Здатність учитися й оволодіти сучасними знаннями.

Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

Здатність проявляти творчий підхід у розробленні ідей та в досягненні мети досліджень.

Спеціальні (фахові) компетентності:

Здатність оволодіти знаннями щодо редакторсько-видавничої спадщини Івана Огієнка.

4. Результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **опанувати** періодизацію творчості Івана Огієнка; основні історичні етапи та провідні осередки розвитку друкарства в Україні; визначні пам'ятки української видавничої справи – рукописні та друковані книги, що найбільше вплинули на суспільну свідомість та

цивілізаційний поступ людства; основні віхи та особливості діяльності визначних видавців, редакторів, друкарів; проблемно-тематичний репертуар книговидання, що найбільше був витребуваним серед читачів у різні історичні епохи; науковий та редакторсько-видавничий доробок Івана Огієнка; оперувати поняттями та термінами з історії видавничої справи; використовувати досвід кращих попередників фаху в структуруванні та редагуванні сучасних видань; узагальнювати пізнавальні й повчальні факти з історії видавничої справи.

5. Формат курсу

Стандартний курс (очний). Передбачає проведення лекційних та практичних занять. Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосунків для проведення відеоконференцій.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120
Кількість годин навчальних занять	40
Лекційні заняття	20
Практичні заняття	20
Лабораторні заняття	-
Самостійна та індивідуальна робота	80
Форма підсумкового контролю	залік

8. Політика курсу

Відвідування занять. Очікується, що здобувачі відвідуватимуть лекційні та практичні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/aIqb9CF>) та етичних норм поведінки.

Очікується, що здобувачі дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. За несвоєчасно подані роботи / завдання (з порушенням визначених термінів) знижуватимуться бали.

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання самостійної роботи та модульної контрольної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Очікується, що здобувачі поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершать цей процес вчасно (до останнього аудиторного заняття з дисципліни). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання здобувачем теоретичних питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання запланованих завдань.

Очікується, що здобувачі не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою.

Під час організації занять з використанням технологій дистанційного навчання очікується, що здобувач працюватиме на заняттях (з використанням платформ для відеоконференцій) з увімкненою вебкамерою.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/4TiCHkS>) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/vTiVowX>).

Очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час практичних занять, підготовки до них, самостійної та контрольної роботи, екзамену заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмових роботах здобувачів та фактів списування є підставою для їх незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Література. Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, фахової кафедри та інтернетними ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Комунікування з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Очікується, що здобувачі будуть задавати викладачам запитання, цікавитися додатковими відомостями й сучасними науковими знаннями з курсу.

Викладач щотижня проводить консультації (офлайн і онлайн).

9. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	разом	лк	пз	с.р.
1	2	3	4	7
Змістовий модуль 1. Іван Огієнко в контексті доби				
<i>Тема 1.</i> Вступ. Предмет і завдання навчальної дисципліни.	10	4	-	6
<i>Тема 2.</i> Періодизація творчості Івана Огієнка.	10	4	-	6
<i>Тема 3.</i> Українська видавнича справа XIX–XX ст.	10	4	-	6
<i>Тема 4.</i> Іван Огієнко – журналіст, редактор, видавець.	10	4	-	6
<i>Тема 5.</i> Журналістика київського періоду.	10	4	-	6
Змістовий модуль 2. Іван Огієнко і К-ПДУ				
<i>Тема 1.</i> В обороні українського слова.	10	-	4	6

<i>Тема 2. Видавничий досвід Кам'янець-Подільського.</i>	10	-	4	6
<i>Тема 3. Соціально-політичні передумови редакторсько-видавничої діяльності Івана Огієнка за кордоном.</i>	10	-	4	6
<i>Тема 4. Вершини творчості Івана Огієнка.</i>	10	-	4	6
<i>Тема 5. Огієнкознавчі студії у КПНУ імені Івана Огієнка.</i>	10	-	4	6
Підготовка до МКР	10	-	-	10
Підготовка до екзамену	10	-	-	10
Разом годин	120	20	20	80

10. Методи навчання і форми оцінювання

Методи навчання: лекція (лекція-презентація, проблемна лекція, лекція-бесіда, лекція-дискусія, лекція-конференція, відеолекція, лекція із мультимедійним супроводом, лекція-круглий стіл та ін.), розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, мозкова атака, робота з інтернетними публікаціями та матеріалами вебсайтів, спостереження, робота за таблицями, аудіодемонстрація, створення й демонстрування презентацій та ін.; робота за підручником (вивчення підручників, посібників, першоджерел, наукової літератури та інших джерел), книгою, словником, дидактичними матеріалами й ін.; робота з електронним навчальним виданням, інтернетними публікаціями, інформацією вебсайтів та ін.; робота із фондами Центру Огієнкознавства; робота здобувачів вищої освіти в проблемних групах / наукових гуртках; організація і проведення диспутів, науково-практичних конференцій; участь здобувачів у конкурсах і олімпіадах, написання статей, виступи на конференціях та ін.

Форми поточного контролю: опитування (індивідуальне, фронтальне, ущільнене, вибіркоче), підготовка презентацій, тестування з використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle, перевірка виконаних завдань та ін.).

Форма модульного контролю: письмова модульна контрольна робота (тести).

Форма підсумкового контролю: залік.

11. Система оцінювання та вимоги

Поточний контроль	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
50 балів	20 балів	30 балів	100 балів

Поточний контроль (50 балів)

На практичних заняттях здобувач має виявити розуміння суті поданих для вивчення питань, продемонструвати знання рекомендованої літератури, представити результати виконаних практичних завдань. Повнота виконання цих форм роботи забезпечує здобувачеві отримання у сумі **50 балів**.

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів на навчальних заняттях рівний **12 балів**.

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, наукових фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Здобувач не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Здобувач намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача відповідає на прості запитання.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач володіє початковими знаннями, здатний виконати елементарне завдання; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Здобувач розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Здобувач розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час відповідей, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати схеми.
	8	Знання здобувача досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
	9	Здобувач вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття і категорії; формулює правила; може самостійно опрацювати матеріал; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості інформаційних процесів; робить аргументовані висновки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує поставлені завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
	11	Здобувач володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси.

	12	Здобувач має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
--	----	--

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач вищої освіти має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями)» (<https://cutt.ly/mL7b6am>).

Самостійна робота (20 балів)

Контроль за самостійною роботою здійснюється на практичних заняттях і консультаціях.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

високий рівень 20-18 б.	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з питань, винесених на самостійне опрацювання, повно викладає самостійно вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, порівнювати, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях (під час проектування освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти), наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними джерелами. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи.
достатній рівень 17-15 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але здобувач допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання, та в мовному оформленні висловлювання. Здобувач вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях

	(зокрема, під час проєктування освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти), переважно добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними джерелами. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи.
середній рівень 14-12 б.	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень питань, винесених на самостійне опрацювання, але викладає матеріал неповно, допускає неточності у визначенні понять, потребує допомоги (спрямувальних питань) викладача, не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; у власній аргументації використовує загальновідомі докази; не має сформованих умінь і навичок роботи з отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати первинну обробку навчальної інформації без її подальшого аналізу, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу. Здобувач вищої освіти виконує завдання самостійної роботи фрагментарно й дещо пізніше визначеного терміну.
початковий рівень менше ніж 12 б.	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. У здобувача не сформовано необхідні практичні вміння роботи з навчальною інформацією; він не має елементарних умінь здійснювати первинну обробку й подальший аналіз навчальної інформації; не володіє вміннями вибирати відомі способи дій для виконання завдань, неспроможний виконати стандартні завдання після спрямувальних питань викладача. Здобувач не виконав більшість завдань самостійної роботи, подав роботу пізніше визначеного терміну. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недобросовісності.

Здобувачі вищої освіти, які за виконання завдань СР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на звіт за виконання СР на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота (30 балів)

Мета написання МКР – виявити рівень теоретичних знань, практичних умінь та навичок здобувачів з дисципліни. Модульна контрольна робота складається з тестових завдань.

Кожне питання логічно пов'язане з тематикою лекційного та практичного курсу навчальної дисципліни «Редакторська і видавнича діяльність Івана Огієнка» і не потребують розгорнутої відповіді. Вони передбачають самостійну роботу здобувача. Для перевірки правильності відповідей, створено базу «ключів», які дають можливість уточнити відповіді.

МКР виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі.

Оцінювання модульної контрольної роботи:

МКР 30 балів	високий рівень	30 – 26 б.
	достатній рівень	25 – 22 б.
	середній рівень	21 – 18 б.
	початковий рівень	менше ніж 18 б.

Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Максимальна кількість балів, які здобувач може набрати при повній і вичерпній відповіді на запитання **контрольної модульної роботи – 30**. Невиконання оцінюється **0** балів.

Здобувачі, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що

мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти регулюється «Порядком визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної / інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<https://cutt.ly/LODbDIL>).

Семестровий залік (100 балів)

Здобувачі, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю, отримують оцінки за результатами підсумкового контролю у формі заліку з кредитного модуля (навчальної дисципліни).

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, отримують за результатами підсумкового контролю у формі заліку оцінку F або FX за шкалою ECTS та „не зараховано” за національною шкалою та зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості.

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння здобувачем навчальної дисципліни упродовж її вивчення.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Національна залікова оцінка
90-100	A (відмінно) (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	зараховано
82-89	B (дуже добре) (вище середнього рівня з кількома помилками)	
75-81	C (добре) (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	
67-74	D (задовільно) (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	
60-66	E (достатньо) (виконання задовольняє мінімальним критеріям)	
35-59	FX (незадовільно) (з можливістю повторного складання)	не зараховано
1-34	F (незадовільно) (з обов'язковим повторним курсом)	

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Вивчення курсу потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, а саме: проектор, ноутбук, диктофон, магнітофон, відеокамера, фотоапарат, персональний комп'ютер для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення онлайн-відеоконференцій.

13.

Література

Основна

1. Іван Огієнко (митрополит Іларіон). Рідна мова. / упоряд., авт. передмови та коментарів М.С. Тимошик. Київ : Наша культура і наука, 2010. – 436 с.
2. Ісаєвич Я. Українське книговидання: витоки, розвиток, проблеми. Львів: І-т українознавства, 2002. 520 с.
3. Тимошик М. Історія видавничої справи: Підручник. Київ : Наша культура і наука, 2007. 496 с.
4. Тимошик М. Її величність – книга. / передмова В. Скопенка. Київ : Наша культура і наука, 1999. 308 с.
5. Тимошик М. «Лишусь навіки з чужиною...». Митрополит Іларіон (Іван Огієнко) і українське відродження / передмова О. Кравченка та В. Скопенка. Київ : Наша культура і наука ; Вінніпег : Український православний Собор Св. Покрови, 2000. 548 с.
6. Огієнко І. (Митрополит Іларіон). Історія українського друкарства / упоряд., передмова і примітки М. Тимошика. Київ: Наша культура і наука, 2007. 536 с.

Допоміжна

Монографії, навчальні посібники

1. Бондар Ю. В. Четверта українська. Розвиток видавничої справи у процесі суспільно-політичних трансформацій України Новітнього часу : монографія. Київ : Персонал, 2019. 513 с. (Видавництво трансформацій ; кн. 4).
2. Видавнича діяльність в умовах розвитку новітніх технологій: вивчення запитів фахівців : монографія / за заг. ред. Г. В. Горбенко ; упоряд., наук. ред. Н. М. Вернигора ; Ін-т журналістики Київ. ун-ту ім. Бориса Грінченка. Київ, 2019. 272 с.
3. Водолазька С. А. Видавнича справа за рубежом : навч. посіб. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Київ. ун-т, 2010. 287 с.
4. Водолазька С. А. Радикальні інновації східноєвропейської видавничої галузі : монографія. Київ : АВЕГА, 2015. 369 с.
5. Женченко М. І. Цифрові трансформації видавничої галузі : монографія. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Жнець, 2019. 440 с. табл.
6. Животко А. Історія української преси / упоряд. передм. і примітки М. Тимошика. Київ : Наша культура і наука. 2000. 368 с.
7. Запаско Я., Мацюк О., Стасенко В. Початки українського друкарства. Львів: Центр Європи, 2000. 222 с.
8. Ісаєвич Я. Українське книговидання: витоки, розвиток, проблеми. Львів: І-т українознавства, 2002. 520 с.
9. Каракоз О. Історія книги : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2018. 360 с.
11. Кізюн В. К. Видавнича справа в Україні в 20-ті роки ХХ століття : монографія. М-во освіти і науки України. Кропивницький : Александрова М. В., 2017. 184 с.
12. Лесюк О. В. Видавнича справа та редагування : навч. пос. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2021. 103 с.

13. Морщавка Ю. О. Системна характеристика видавничого процесу [Електронний ресурс]. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2019. Т. 18, вип. 1. С. 208–223. Режим до-ступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/rectpu_2019_18_1_16
14. Огієнко І. (Митрополит Іларіон). Свята Почаївська лавра / упоряд. передмова і примітки М. Тимошика. Київ : Наша культура і наука, 2008. С. 344–378. (Розд. «Почаївська друкарня»).
15. Степовик Д. Історія Києво-Печерської лаври. Київ : Видавн. відділ УПЦ КП, 2011. С. 15–136. (Розділ 1,2).
16. Теремко В. І. Видавництво – XXI. Виклики і стратегії : монографія. Київ : Академвидав, 2012. 325 с.
17. 10. Українська книга в контексті світового книговидання / Афонін О.А., М.І Сенченко. Київ : Кн. палата України, 2009.

Статті

1. Твердохліб Т., Доморацька Ю., П'ятаченко В. Іван Огієнко – редактор і видавець. *Матеріали науково-теоретичної конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів гуманітарного факультету* : 23–27 квітня 2007 року. Суми : СумДУ.
2. Сенченко М. Світове книговидання і випуск творів друку в Україні. *Друкарство*. 2003. №3. С. 12–18.
3. Татарінова Л. Деякі тенденції розвитку книгодрукування у провідних країнах світу. *Вісн. Кн. палати*. 2019. № 12. С. 9–16.
4. Тимошик М. Стародавня рукописна книга в світі: попередники, ранні осередки, роль у суспільному поступі. *Вісн. Кн. палати*. 2002. №4. С. 22–27.
5. Тимошик М. Краху національного книговидання можна уникнути. *Літ. Україна*. 2003. 23 січ.
6. Фасоля А. Іван Огієнко: наука для прийдешніх поколінь. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 3. С. 47–50.
7. Шпак В. «Патентований українець» Іван Огієнко. *Урядовий кур'єр*. 2007. 21 березн. С. 21.

Рекомендовані джерела інформації

http://www.nbuv.gov.ua	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
www.chtyvo.org.ua	Електронна бібліотека «Чтиво»
http://journalib.univ.kiev.ua/	Електронна бібліотека Інституту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка
http://diasporiana.org.ua/category/movoznavstvo/	Електронна бібліотека діаспори
http://litera-ua.livejournal.com/1585.html	Електронна бібліотека мовознавчої літератури «Літера»
kpnu.edu.ua	Електронна бібліотека: Бібліотека К-ПНУ
https://ks.iul-nasu.org.ua/	Журнал «Культура слова»
http://elib.nlu.org.ua/collection.html?id=56&page=4	колекція документів видавничої справи
http://www.upba.org.ua/index.php/uk/	Українська Асоціація Видавців

